

Institucions i Política de la Unió Europea

Codi: 106199
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Marta Gallina

Correu electrònic: marta.gallina@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent extern a la UAB

Paula Zuluaga Borrero

Prerequisits

Es dona per suposat que l'estudiant coneix adequadament, com a mínim, els conceptes, les teories i els coneixements treballats a les assignatures "Institucions polítiques" (1r curs) i "Administració pública" (2n curs).

Es dona per suposat que els estudiants tenen les habilitats orals i escrites adequades en anglès. També es dona per suposat que l'estudiant té l'hàbit de llegir regularment diaris de premsa generalista, blogs i d'altres fonts d'informació periòdiques.

Objectius

L'assignatura té com a objectiu principal que l'alumnat conegui els principals referents empírics i teòrics sobre la Unió Europea i que sigui capaç d'utilitzar-los en l'anàlisi i la interpretació dels processos polítics europeus. Els objectius més específics són: primer, treballar el procés històric de construcció europea, l'evolució i el funcionament actual de les principals institucions polítiques i les relacions inter-institucionals; segon, desgranar les principals dinàmiques polítiques i els processos decisoris de la UE a través de l'anàlisi d'alguns dels esdeveniments polítics recents més rellevants a nivell europeu; tercer, familiaritzar-se amb fonts institucionals de dades sobre la Unió Europea i aprendre a utilitzar-les per realitzar estudis empírics; finalment, conèixer les principals aproximacions teòriques que actualment dominen el panorama dels estudis europeus.

Competències

- Aplicar les tendències teòriques i aproximacions analítiques clàssiques i recents de les relacions internacionals a casos pràctics.
- Descriure l'origen i el desenvolupament dels principals conflictes socials, polítics i econòmics actuals.
- Explicar i sintetitzar coneixements adquirits en un nivell avançat de llengua anglesa.
- Explicar l'estructura i el funcionament de la Unió Europea, i les seves principals institucions, actors polítics i mecanismes d'integració.
- Gestionar i aplicar dades a la resolució de problemes.
- Integrar els coneixements d'índole històrica, política i econòmica en la cerca de propostes de solucions globals per resoldre problemes del món actual.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat com no especialitzat
- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer els agents de l'entorn econòmic i la dinàmica d'interacció entre agents privats, institucions locals, nacionals i supranacionals en un context internacional.
2. Conèixer els principals aspectes de la globalització.
3. Demostrar capacitat d'adaptació en entorns canviants.
4. Demostrar capacitat d'expressió oral i escrita en un nivell avançat de llengua anglesa utilitzant conceptes complexos.
5. Demostrar capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint en els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
6. Demostrar iniciativa i capacitat de treballar de manera autònoma quan la situació ho requereixi.
7. Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.
8. Demostrar una capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit el treball dut a terme.
9. Descriure els principals elements que caracteritzen la societat internacional global (1945-2000).
10. Fer anàlisis que proporcionin conceptes i eines per mesurar la pobresa, conèixer-ne les causes i conseqüències i avaluar l'impacte de les polítiques en la reducció de la pobresa.
11. Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
12. Organitzar la feina adequadament, tant pel que fa a la gestió del temps com a l'ordenació i la planificació.
13. Prendre decisions en situacions d'incertesa i mostrar un esperit emprenedor i innovador.
14. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions.
15. Valorar críticament els impactes de la globalització en diferents àmbits: seguretat, medi ambient, drets humans, migracions i pau.

Continguts

BLOC 1. Creació de les Comunitats Europees i evolució del procés d'integració europea

Tema 1. Orígens històrics de les Comunitats Europees. La CECA, la CEE i la EURATOM

Tema 2. L'Acta Única Europea i el Tractat de Maastricht

Tema 3. El Tractat d'Amsterdam, el Tractat de Niça, el fallit 'Tractat Constitucional'

Tema 4. El Tractat de Lisboa

BLOC 2. Principals institucions i organismes de la Unió Europea

Tema 5. El Consell Europeu

Tema 6. El Consell de la Unió Europea

Tema 7. La Comissió Europea

Tema 8. El Parlament Europeu

Tema 9. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea

Tema 10. El Banc Central Europeu

Tema 11. Altres organismes de la Unió Europea

BLOC 3. El procés decisori en la Unió Europea

Tema 12. El triangle institucional Comissió - Parlament - Consell. El procès legislatiu

BLOC 4. La UE en temps de crisi

Tema 13. Actituds i euroescepticisme

Tema 14. El Brexit

Tema 15. La UE i Turquia

Tema 16. La UE i Ucraïna

BLOC 5. Teories de la integració europea

Tema 17. El debat neofuncionalisme - intergovernamentalisme; el debat intergovernamentalisme liberal - constructivisme; el nou institucionalisme; la governança multilivell; la Unió Europea com a sistema polític

Metodologia

La metodologia de la matèria Institucions i Política de la Unió Europea consisteix en combinar un conjunt d'activitats formatives

dissenyades perquè els/les estudiants assoleixin els resultats d'aprenentatge. Aquestes estan integrades per activitats

autònomes, dirigides i supervisades. Les activitats autònomes inclouen l'estudi individual (30 hores), la lectura de textos (30

hores) i la preparació de treballs en grups (15 hores). Les activitats dirigides inclouen classes magistrals (30 hores), seminaris i

sessions pràctiques (15 hores) i la presentació pública de treballs (7,5 hores). Les activitats supervisades inclouen tutories (15 hores).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Master classes with ICT support and group discussion	30	1,2	1, 2, 7
Public presentation of essays	7,5	0,3	4
Seminars and practical classes	15	0,6	4, 8, 14
Tipus: Supervisades			
Tutoring	15	0,6	3, 4, 11, 13
Tipus: Autònomes			
Individual study	30	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 15
Preparation of team work	15	0,6	3, 11, 12, 13, 14
Reading texts	30	1,2	1, 2, 7, 9, 10, 15

Avaluació

Avaluació continuada

L'avaluació de l'assignatura representa aproximadament un 5% de les hores totals, equivalent a unes 7,5 hores.

L'avaluació consistirà en les següents evidències per part dels/les estudiants:

- Examen escrit de coneixements sobre la matèria: 50% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura
- 2 controls de lectures: 20% de la nota (cada control té un pes del 10% de la nota final)
- Realització i exposició d'un treball realitzat en grup: 25% de la nota final
- Participació oral en els seminaris i classes: 5% de la nota final

Consideracions importants:

- L'examen es farà al final del semestre. Durant el primer dia del curs, el professorat informarà els alumnes de la data de l'examen final i de la data límit per a cadascun dels evidències
- El calendari de les sessions, les activitats i els controls de lectura es faran públics durant els primers dies de classe
- L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.
- Els/les estudiants que han suspès l'examen final com a mínim amb un 3,5 tindran l'oportunitat d'accollir-se a l'activitat de recuperació. És a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre. En cap cas els/les estudiants podran accollir-se a les activitats de recuperació per pujar nota. Cap de les altres activitats avaluables és recuperable
- En l'examen de recuperació, la nota màxima assignada serà un 5. L'alumnat s'hagi presentat com a mínim a 2/3 de les evidències d'avaluació.
- En cas de detectar plagi en els treballs lliurats, la sanció serà una nota de suspens de l'assignatura. Al Campus Virtual podeu consultar la Guia sobre Com Citar i Com Evitar el Plagi

Avaluació única

L'avaluació única de l'assignatura representa aproximadament un 5% de les hores totals, equivalent a unes 7,5 hores.

A l'avaluació única consistirà en les següents evidències per part dels/les estudiants:

- Examen final: 50% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura
- Control de lectures: 20% de la nota final
- Lliurament d'un treball realitzat individualment: 30% de la nota final

Consideracions importants:

- Tots els lliuraments es faran el mateix dia al final del quadrimestre, que coincidirà amb el dia fixat pel professorat per a l'examen final i que es farà públic amb la suficient antelació.
- Els/les estudiants que no hagin superat l' EXAMEN final tindran l'oportunitat d'acollir-se a l'activitat de recuperació. És a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre. L'examen de recuperació de l'avaluació única inclourà els tres elements de l'avaluació única descrits anteriorment.
- L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.
- En cap cas els/les estudiants podran acollir-se a les activitats de recuperació per pujar nota. Cap de les altres activitats avaluables és recuperable.
- En cas de detectar plagi en els treballs lliurats, la sanció serà una nota de suspens de l'assignatura. Al Campus Virtual podeu consultar la Guia sobre Com Citar i Com Evitar el Plagi

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Oral participation in seminars and sessions	5%	0,5	0,02	3, 4, 8
Preparation of an essay and oral presentation	25%	2,5	0,1	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14
Test on readings	20%	2	0,08	1, 2, 7, 9, 10, 15
Written exam	50%	2,5	0,1	1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 15

Bibliografia

Bibliografia bàsica de curs

Bomberg, E., J. Peterson & A. Stubb (eds) (2008), The European Union: How Does it Work?, Oxford University Press.

Michelle Cini & Nieves Perez-Solorzano, European Union Politics, Oxford University Press, pp 157-175.
AGD :: Aplicatiu de Guies Docents v2.1

https://guies.uab.cat/guies_docents/admin/guia.jsp?pas=validacioGuiaDocent&codi_assignatura=10...

12

Dinan, D. (2005), Ever Closer Union: An Introduction to European Integration, Boulder (CO): Lynne Rienner.

Hix, S. & B. Hoyland (2022), El Sistema Político de la Unión Europea. McGraw Hill

Hix, S. & B. Hoyland (2022), The Political System of the European Union. McGraw Hill.
<https://ebookcentral-proquest.com.are.uab.cat/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=6992939>

Staab, A. (2011), European Union Explained: Institutions, Actors, Global Impact (2nd edition). Indiana University Press.
<https://ebookcentral-proquest-com.are.uab.cat/lib/UAB/detail.action?docID=731393>

Bibliografia complementària

Anghel, V. & Erik Jones (2023), 'Is Europe really forged through crisis? Pandemic EU and the Russia - Ukraine war', Journal of European Public Policy, 30:4, 766-786, DOI: 10.1080/13501763.2022.2140820

Ares, C. & L. Bouza García (2019), Política de la Unión Europea. Crisis y continuidad, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Cini, M. (ed.), (2009), European Union Politics, Oxford University Press.

Dinan, D. (2008), "Fifty Years of European Integration," Fordham International Law Journal, 31/5, pp. 1118-1142.

Genschel, P. (2022), 'Bellicist integration? The war in Ukraine, the European Union and core state powers', Journal of European Public Policy, 29:12, 1885-1900, DOI: 10.1080/13501763.2022.2141823

Giuli, M. & Sebastian Oberthür (2023), 'Third time lucky? Reconciling EU climate and external energy policy during energy security crises', Journal of European Integration, 45:3, 395-412, DOI: 10.1080/07036337.2023.2190588

Morata, F. (1998), La Unión Europea, Barcelona: Ariel. Caps. 1, 2.

Moravcsik, A. (1998), The Choice for Europe: social purpose and State power from Messina to Maastricht. Ithaca: Cornell University Press.

Nelsen, B. & A. Stubb (eds.) (2003), The European Union: readings on the theory and practice of European integration, Palgrave Macmillan, p. 145-149.

Nugent, N. (2003), The Government and Politics of the European Union, Palgrave Macmillan.

Wallace, H., M. Pollack & A. Young (2010) (eds.), Policy-Making in the European Union, Oxford University Press, 6th ed

Zestos, G. K., & Benedict, J. M. (2018), European Monetary Integration: A History. Encyclopedia of International Economics and Global Trade. https://www.researchgate.net/profile/George-Zestos/publication/325070683_European_Monetary_Integration_A_History/links/5d715d79299bf1cb808abaa5/European-Monetary-A-History.pdf

Zeitlin, J., F. Nicoli & B. Laffan (2019), 'Introduction: the European Union beyond the polycrisis? Integration and politicization in an age of shifting cleavages', Journal of European Public Policy 26(7): 963-976.
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13501763.2019.1619803>

Webs institucionals:

Portal de la UE: <http://europa.eu/>

Parlament Europeu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/default_en.htm?redirection

Consell Europeu: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_es.htm

Consell de la UE: <http://consilium.europa.eu/showPage.ASP?lang=es>

Comissió Europea: http://ec.europa.eu/index_es.htm

Tribunal de Justícia de la UE: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_es.htm

Observatori Legislatiu de la UE: <http://www.europarl.europa.eu/oeil/home/home.do>

Web European Parliament on EU institutions:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/section/187/las-instituciones-y-los-organos-de-la-unión-europea>

EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=es>

Webs sobre la UE:

Politico: <https://www.politico.eu/>

Euroobserver: <http://www.euobserver.com>

Eupolitix: <http://www.eupolitics.com>

Programari

Excel